

MINISTERUL
SĂNĂTĂȚII, MUNCII ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AL REPUBLICII MOLDOVA

MINISTRY
OF HEALTH, LABOUR AND
SOCIAL PROTECTION OF THE
REPUBLIC OF MOLDOVA

MD-2009, Chișinău, str. Vasile Alecsandri, 2
Tel. + 373 22268885; Fax. + 373 22268816
e-mail: secretariat@msmps.gov.md
www.msmps.gov.md

2, Vasile Alecsandri street, Chisinau, MD-2009
Tel. + 373 22268885; Fax. + 373 22268816
e-mail: secretariat@msmps.gov.md
www.msmps.gov.md

19 august 2020, nr. C-2992/20
la nr. 08-05-6271 din 16.07.2020

Dnei Cuznețova Valeria
devora.ru@gmail.com

Stimată Doamnă Cuznețova,

Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale a examinat petiția dvs. și în limita competențelor funcționale comunică următoarele.

În conformitate cu prevederile art. 36 din *Constituția Republicii Moldova* dreptul la ocrotirea sănătății este garantat de stat, iar structura sistemului național de ocrotire a sănătății și mijloacele de protecție a sănătății fizice și mentale a persoanei se stabilesc potrivit legii organice.

Prin urmare, conform Legii nr. 411-XIII/1995 *ocrotirii sănătății* autoritățile administrației publice locale în domeniul asigurării sănătății populației au competențe în a întreprinde măsuri excepționale, în condițiile legii, pentru asigurarea sănătății și salvarea vieții oamenilor în situații extremale, în perioada de lichidare a urmărilor cataclismelor naturale și antropogene, precum și în procesul de combatere a epidemiilor și epizootiilor.

Subsecvent, în temeiul art. 58 din Legea nr. 10/2009 *privind supravegherea de stat a sănătății publice*, ca urmare a analizei situației epidemiologice și evaluare a riscurilor, starea de urgență în sănătatea publică este declarată prin emiterea unei hotărâri a Comisiei Naționale Extraordinare de Sănătate Publică sau a unei comisii teritoriale extraordinare de sănătate publică cu drept de stabilire a perioadei pentru care se instituie starea de urgență în sănătate publică.

Astfel, la data de 11.03.2020 Organizația Mondială a Sănătății a anunțat faza de transmitere pandemică a infecției SARS-CoV-2 (Covid-19). Context în care, în urma analizei situației epidemiologice la nivel internațional, regional și național privind transmiterea virozei COVID-19 și a recomandărilor organizațiilor internaționale în domeniu, Comisia Națională Extraordinară de Sănătate Publică (CNESP), la data de 15.05.2020 prin Hotărârea nr. 10 a declarat starea de urgență în sănătate publică pe întreg teritoriul Republicii Moldova pe perioada 16.05.2020 – 30.06.2020, cu sistarea activității instituțiilor de educație și posibilitatea de prelungire a termenului dat în funcție de evoluția situației epidemiologice.

Ulterior, prin Hotărârea nr. 25 din 15.08.2020 a aceeași Comisii, prin derogare de la punctul 3.5. din Hotărârea nr. 21 din 24.07.2020 a CNESP, s-a admis reluarea, din data de 17 august 2020, a procesului educațional în cadrul instituțiilor de educație timpurie private, în cazul corespunderii condițiilor de desfășurare a activității instituției

cu prevederile Instrucțiunii privind pregătirea pentru redeschiderea și reluarea activității instituțiilor de educație timpurie în contextul pandemiei Covid-19, precum și în cazul coordonării cu Agenția Națională pentru Sănătate Publică și Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor a Raportului de autoevaluare privind pregătirea pentru redeschidere a instituției de educație timpurie.

De asemenea, Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale subliniază că, în contextul situației epidemiologice din țară și apariției riscului de îmbolnăvire cu COVID-19, pe pagina oficială a Ministerului au fost publicate recomandări, care au drept scop clarificarea situațiilor juridice ce țin de raporturile de muncă dintre angajator și salariat, precum și asigurarea protecției social-economice și a securității și sănătății în muncă a salariaților (*conform prevederilor legislației muncii în vigoare*), care include:

1. Examinarea de către părți a posibilității prestării muncii la domiciliu (*conform art. 290 din Codul muncii*);

2. Stabilirea, cu acordul scris al salariatului, a programelor individualizate de muncă, cu un regim flexibil al timpului de muncă (*conform art. 100 alin. (7) din Codul muncii*);

3. Stabilirea, cu acordul ambelor părți, a timpului de muncă parțial (*conform art. 97 din Codul muncii*), salariații fiind remunerați proporțional timpului lucrat sau în funcție de volumul lucrului efectuat;

4. Înregistrarea la unitate a staționării (*conform art. 80 din Codul muncii*), salariații fiind remunerați conform art. 80¹ alin. (2) din Codul muncii. Potrivit normei juridice vizate, retribuirea timpului de staționare produsă din cauze ce nu depind de angajator sau salariat, cu excepția perioadei șomajului tehnic (art. 80), se efectuează în mărime de cel puțin 2/3 din salariul de bază pe unitate de timp stabilit salariatului, dar nu mai puțin decât în mărimea unui salariu minim pe unitate de timp, stabilit de legislația în vigoare, pentru fiecare oră de staționare.

5. În cazul imposibilității temporară a continuării activității de producție de către unitate sau de către o subdiviziune interioară a acesteia pentru motive economice obiective, angajatorul poate anunța șomaj tehnic, cu achitarea unei indemnizații ce nu poate fi mai mică de 50 la sută din salariul de bază;

6. Acordarea salariaților (*în baza unei cereri scrise*) a concediului de odihnă anual (*conform art. 112 din Codul muncii*), inclusiv a concediilor de odihnă anuale nefolosite (*conform art. 119 alin. (3) din Codul muncii*), cu achitarea indemnizației de concediu conform art. 117 din Codul muncii;

7. Acordarea salariaților (*în baza unei cereri scrise a salariatului și cu consimțământul angajatorului*) a unui concediu neplătit (*conform art. 120 din Codul muncii*).

În altă ordine de idei, Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale remarcă și faptul că începând cu anul 2008 în Republica Moldova se realizează Programul „Ajutor social”, care vine în suportul familiilor sărace. La moment, acesta are două componente de bază – ajutorul social și ajutorul pentru perioada rece a anului.

Scopul acestui program este asigurarea unui venit lunar minim garantat, familiilor defavorizate, prin acordarea ajutorului social, stabilit în conformitate cu evaluarea venitului global mediu lunar al familiei și necesitatea de asistență socială.

Titularul ajutorului social sau, după caz, al ajutorului pentru perioada rece a anului, este persoana solicitantă, iar beneficiarul acesteia - familia.

Prin aceeași cerere, direcția/secția asistență socială și protecție a familiei examinează posibilitatea acordării dreptului la ambele prestații.

Pentru acordarea ajutorului pentru perioada rece a anului se utilizează mecanismul de acordare a ajutorului social (evaluarea veniturilor familiei).

Conform art. 9 din Legea nr. 133/2008 *cu privire la ajutorul social*, ajutorul social și ajutorul pentru perioada rece a anului sînt stabilite de către direcția/secția asistență socială și protecție a familiei.

Astfel, au fost întreprinse măsuri suplimentare de susținere a familiilor defavorizate pe perioada stării de urgență în legătură cu pandemia COVID-19.

Prin derogare de la prevederile Legii nr. 133/2008 cu privire la ajutorul social pe durata stării de urgență, începând cu luna aprilie 2020, venitul lunar minim garantat a constituit 1300 de lei, inclusiv pentru luna în care s-a ridicat starea de urgență.

Concomitent, pe durata stării de urgență, începând cu data de 6 aprilie 2020, cuantumul venitului lunar minim garantat pentru fiecare copil a constituit 75%.

Totodată, dreptul la ajutor social pentru cererile care expirau în perioada stării de urgență s-a extins pînă la ridicarea acesteia, inclusiv pentru luna în care starea de urgență s-a ridicat.

Suplimentar, nu s-au implementat prevederile privind: realizarea activităților de interes comunitar, verificarea la reședința curentă a solicitantului/beneficiarului a autenticității informației prezentate în cererea pentru acordarea ajutorului social, verificarea la reședința curentă a beneficiarului a corectitudinii utilizării ajutorului social și la stabilirea dreptului la ajutor social, solicitantul care nu putea prezenta acte confirmative privind veniturile, terenurile agricole și structura familiei, au avut dreptul de a depune declarația pe propria răspundere privind veridicitatea datelor declarate.

Cererea s-a considerat completă și s-a acceptat pentru examinare dacă nu au fost prezentate toate actele confirmative necesare, însă: toate datele necesare au fost declarate și a fost semnată declarația pe propria răspundere, conform modelului aprobat prin Ordinul Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale.

La calcularea venitului global mediu lunar al familiei s-au luat în considerare veniturile declarate pe propria răspundere de membrii acesteia, precum și datele parvenite prin intermediul schimbului de informații între sistemele informaționale, în conformitate cu legislația.

De asemenea, în scopul acordării unor măsuri sporite de protecție pentru familiile defavorizate care au în componența sa copii, prin art. XV al Legii nr. 60/2020 *privind instituirea unor măsuri de susținere a activității de întreprinzător și modificarea unor acte normative*, a fost adoptată majorarea cuantumului venitului lunar minim garantat, de la – 50% la 75%, calculat pentru fiecare copil, măsură care se implementează și după ridicarea stării de urgență.

Pentru informații suplimentare, privind acordarea dreptului la prestațiile menționate, procedura de depunere a cererii, precum și pentru a informa cu privire la alte măsuri de protecție socială (prestații sociale și servicii sociale), recomandăm solicitanților să se adreseze la structurile teritoriale de asistență socială conform reședinței curente.

Adițional, ținem să subliniem și prevederile *Hotărîrii Guvernului nr. 889/2013 pentru aprobarea Regulamentului – cadru cu privire la organizarea și funcționarea Serviciului social de sprijin pentru familiile cu copii*, scopul căruia constituie în susținerea dezvoltării capacităților familiei în creșterea și educația copilului, prin consolidarea factorilor protectori din interiorul familiei și conectarea ei la resursele relevante din comunitate.

Serviciul de sprijin familial se prestează în două forme: *sprijin familial primar și sprijin familial secundar*.

În cadrul sprijinului familial secundar familiile cu copii pot beneficia de ajutor bănesc, la stabilirea căruia se ia în considerare necesitățile familiei, numărul de copii în familie, condițiile de trai, factorii sezonieri, gravitatea problemei etc., precum și venitul familiei obținut din salarii, plăți sociale și alte surse de venit, declarate sub responsabilitatea familiei. Cuantumul ajutorului bănesc acordat familiilor cu copii, beneficiare de sprijin familial secundar, este de pînă la 4000 lei per copil, în cazul plății unice și de pînă la 700 lei, în cazul plății lunare pe parcursul a 6 luni.

Context în care, familiile care sunt eligibile pentru a beneficia de serviciul prenotat mai sus, sunt în drept să se adreseze cu o cerere către structura teritorială de asistență socială de la domiciliu în vederea examinării posibilității de a beneficia de Serviciul social de sprijin pentru familiile cu copii, precum și de ajutorul social, în conformitate cu prevederile cadrului normativ.

Astfel, atragem atenția că pe parcursul perioadei stării de urgență în Republica Moldova, Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale a întreprins un șir de măsuri în vederea asigurării ocrotirii sănătății publice, precum și asigurarea respectării drepturilor copilului.

Cu respect,
Secretar de Stat

Djulieta POPESCU